

Forslag

til

Lov om ændring i borgerlig straffelov.

(Narkotikakriminalitet).

FremSAT den 12. december 1968 af *justitsministeren*.

§ 1.

I borgerlig straffelov, jfr. lovbekendtgørelse nr. 347 af 15. august 1967, indsættes efter § 190:

„§ 191. Den, som i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer til et større antal personer eller mod betydeligt vederlag eller under andre særligt skærpene omstændigheder overdrager euforiserende stoffer, straffes med fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der i strid med lovgivningen om euforiserende

stoffer indfører, udfører, køber, udleverer, modtager, fremstiller, forarbejder eller besidder sådanne stoffer med forsat til at overdrage dem som nævnt i stk. 1.“

§ 2.

Loven træder i kraft ved bekendtgørelse i Lovtidende.

§ 3.

Loven gælder ikke for Færøerne, men kan ved kgl. anordning sættes i kraft for øerne.

Bemærkninger til lovforslaget.

De gældende bestemmelser vedrørende euforiserende stoffer findes i lov nr. 169 af 24. maj 1955 som ændret ved lov nr. 213 af 4. juni 1965 § 69. Loven bemyndiger indenrigsministeren til at bestemme, at stoffer, som efter internationale vedtagelser eller efter sundhedsstyrelsens skøn frembyder ganske særlig fare i anledning af deres euforiserende egenskaber, ikke uden særlig tilsludelse må forefindes her i landet, eller — for så vidt angår stoffer der frembyder fare — kun må anvendes i medicinsk eller videnskabeligt øjemed. Listen over de stoffer, der er omfattet af lovgivningen, findes i indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 125 af 27. marts 1963 som ændret ved bekendtgørelse nr. 156 af 3. maj 1966. Der er givet bestemmelse om ind- og udførsel, salg, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning og besiddelse af stofferne.

Efter lovens § 3 straffes overtrædelse med bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år.

Justitsmin. j. nr. 1968. 7904-5.

Sammenlignet med de strafferammer, der gælder i andre lande, er det nævnte maksimum på fængsel i 2 år meget lavt. Efter det for justitsministeriet oplyste har af vesteuropæiske lande kun Belgien et tilsvarende lavt maksimum. Såvel Sverige som Norge har i år gennemført forhøjelser, således at der for de grove overtrædelser kan idømmes op til henholdsvis 4 og 6 års fængsel.

Justitsministeriet har fra rigsadvokaten modtaget en indstilling om, at der også i Danmark gennemføres en forhøjelse af strafmaksimum. Forinden indstillingen blev afgivet har spørgsmålet bl. a. været drøftet med statsadvokaterne og med de andre nordiske rigsadvokater.

Det er i den forbindelse oplyst, at der fra svensk og norsk side er givet udtryk for ønskeligheden af, at der også i Danmark sker en skærpelse af straffen; man kan antagelig ikke se bort fra, at den internationale narkotikahandel vil kunne føle sig tiltrukket af et land, hvor strafmaksimum er specielt

lavt, og en opretholdelse af det lave danske maksimum ville på grund af den store trafik mellem de nordiske lande kunne modvirke de bestræbelser, som de nylig gennemførte strafs-kærpelser i Sverige og Norge er udtryk for.

Rigsadvokaten har i øvrigt henvist til, at der i de seneste måneder er udmålt henholdsvis fængsel i 1 år for indsmugling og udbredelse af hash og LSD med en samlet fortjeneste på omkring 47.000 kr. og fængsel i 1 år og 6 måneder for ulovlig indførsel af ca. 40.000 preludintabletter. Københavns politi er imidlertid stødt på to forhandlere med 100.000 preludintabletter og ca. 4 l amfetaminbase; disse forhandlere blev ganske vist pågrebet i Sverige, men forholdet viser, at domstolene når som helst kan blive stillet over for sager, hvor den gældende strafferamme må anses for at være ganske utilstrækkelig.

Det fremhæves i indstillingen, at en skærpet sanktion ikke bør rettes mod blotte brugere af narkotika. Konstateres en sådan overtrædelse — hvad der formentlig kun sker i ganske få af samtlige foreliggende tilfælde — bør der som hidtil reageres med advarsel eller bøde. Det, som den strafferetlige forfølgning må rette sig imod, er indsmuglingen, udbredelsen og den ulovlige fremstilling af narkotika.

På denne baggrund har rigsadvokaten foreslået, at man — ved siden af den gældende straffebestemmelse i lov om euforiserende stoffer — indfører en særlig bestemmelse i straffeloven om en strafferamme på fængsel i 6 år, som i første række skulle sigte mod den organiserede narkotikahandel og enkeltstående særligt grove tilfælde. Af bevismæssige grunde er der imidlertid foreslået en noget bredere affattelse af gerningsindholdet, således at det ville komme til at omfatte alle overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer, der begås „for vindings skyld eller i oftere gentagne tilfælde“.

Justitsministeriet kan fuldt ud tiltræde rigsadvokatens principielle synspunkter. Man har imidlertid foretrukket en noget snævrere beskrivelse af de strafbare forhold, der skal kunne rammes efter den nye bestemmelse, således at man kun medtager de handlinger, der også efter indstillingen bør være det, man i realiteten sigter imod. Når man således har ment at burde se bort fra de modstående bevismæssige hensyn, skyldes det navnlig, at justitsministeriet er bekendt med, at man fra psykiatrisk side nærer afgørende behandlingsmæssige betænkeligheder ved en skærpet kriminalisering af misbrugere, der i et vist omfang har

finansieret deres eget misbrug gennem handel med stofferne.

Med hensyn til den foreslåede bestemmelses nærmere udformning skal man i øvrigt anføre:

Formuleringen svarer til den affattelse, den nye bestemmelse i den norske straffelovs § 162 har fået.

Bestemmelsens stk. 1 omhandler overdragelses-tilfælde. Formuleringen dækker ikke alene salg, men også vederlagsfri uddeling af stofferne. Det er af betydning, at man herved vil kunne ramme personer, der foretager uddeling i større stil eller af særligt farlige stoffer, eventuelt med henblik på oparbejdelse af et marked.

Det er yderligere en betingelse for at anvende den nye bestemmelse, at der sker udbredelse til et større antal personer, eller er opnået et betydeligt vederlag, eller der i øvrigt foreligger særligt skærpende omstændigheder. Man sigter herved i første række på mere professionelle forhandlere, men bestemmelsen vil f. eks. også kunne anvendes i de ikke så sjældent forekommende tilfælde, hvor betydelige mængder narkotika er blevet solgt her i landet af udlændinge, der på denne måde har ønsket at finansiere et ferieophold. Udtrykket „særligt skærpende omstændigheder“ vil omfatte tilfælde, hvor der er sket udbredelse af specielt farlige stoffer som heroin, selv om der kun er tale om små mængder.

I stk. 2 er foretaget en selvstændig kriminalisering af forskellige former for forberedelseshandlinger, der udføres med henblik på en senere udbredelse af den i stk. 1 nævnte karakter. Opregningen svarer til de handlingstyper, der allerede er forbudt i henhold til lov om euforiserende stoffer; i opregningen er dog udeladt „salg“, idet denne handling er direkte omfattet af udtrykket „overdrager“ i stk. 1.

Det fremgår af forarbejderne til den tilsvarende norske bestemmelse, at man var opmærksom på, at opregningen syntes mere omstændelig end nødvendigt. Man fandt det imidlertid hensigtsmæssigt at bygge på samme ordlyd, som allerede fandtes i den gældende lovgivning om euforiserende stoffer.

Som det vil ses, har justitsministeriet ved udarbejdelsen af den foreslåede bestemmelse fulgt samme retningslinie.

Det skal til slut præciseres, at overtrædelser, der ikke falder ind under den nye bestemmelse i straffeloven, fortsat skal behandles på grundlag af bestemmelsen i lov om euforiserende stoffer § 3. Der er, som det fremgår af det tidligere anførte, ikke gennem lovændringen tilsigtet nogen skærpelse af strafforfølgningen over for disse personer.